EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION (EU) 2020/1875

av den 14 maj 2020

med de iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet (Easa) (före 11 september 2018 Europeiska byrån för luftfartssäkerhet) för budgetåret 2018

EUROPAPARLAMENTET UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

— med beaktande av sitt beslut om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet för budgetåret 2018,

— med beaktande av artikel 100 och bilaga V i arbetsordningen,

— med beaktande av yttrandet från utskottet för transport och turism,

— med beaktande av betänkandet från budgetkontrollutskottet (A9-0074/2020), och av följande skäl:

A. Enligt inkomst- och utgiftsberäkningen ([1]) för Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet (nedan kallad *byrån*) uppgick den slutliga budgeten för budgetåret 2018 till 197 871 000 EUR, vilket utgör en ökning med 3,27 % jämfört med 2017. 36 915 000 EUR av byråns budget kommer från EU-budgeten ([2]), och 102 992 000 är inkomster från avgifter.

B. Revisionsrätten fastställer i sin rapport om byråns årsredovisning för budgetåret 2018 att man har uppnått en rimlig säkerhet om att byråns räkenskaper är tillförlitliga och att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

Budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning

1. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att insatserna för uppföljning av budgeten under budgetåret 2018 resulterade i ett budgetgenomförande på 98,31 %, vilket är en minskning med 1,02 % jämfört med 2017. Parlamentet noterar vidare att genomförandegraden för betalningsbemyndigandena var 90,26 %, vilket är en minskning med 3,49 % jämfört med 2017.

Verksamhetsresultat

2. Europaparlamentet noterar att internationella civila luftfartsorganisationen (Icao) genomförde en granskning av byrån 2017. Dessa resultat, som publicerades i juni 2018, bekräftar den mycket höga genomförandegraden, vilket gör byrån en av världens tre största tillsynsmyndigheter på luftfartsområdet.

3. Europaparlamentet konstaterar att byrån håller på att stärka funktionerna för säkerhetsunderrättelser och säkerhetsprestanda, och att den i synnerhet håller på att utarbeta Data4Saftey-programmet som kommer att skapa en stor dataplattform och ge en förbättrad analyskapacitet på europeisk nivå.

4. Europaparlamentet uppmanar byrån att fortsätta med sin digitaliseringspolitik.

5. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att byrån delar resurser för överlappande uppgifter med andra byråer, i synnerhet Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet, Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, när det gäller undersökningar, e-lärande, molntjänster och LinkedIn-tjänster samt utbildning om miljömedvetenhet. Byrån uppmanas med eftertryck att fortsätta att aktivt söka ytterligare och bredare samarbete med alla unionens byråer.

([1]) EUT C 279, 8.8.2018, s. 4.
([2]) EUT C 279, 8.8.2018, s. 5.

6. Europaparlamentet noterar att det under 2018 genomfördes en extern utvärdering av den process som ledde till utarbetandet av det samlade programdokumentet för byrån och av de sätt på vilka byråns viktigaste aktörer rådfrågas i samband med fastställandet av det samlade programplaneringsdokumentet. Parlamentet noterar att byrån håller på att ta fram en åtgärdsplan för områden som skulle kunna förbättras.

7. Europaparlamentet betonar byråns viktiga roll när det gäller att säkerställa högsta möjliga nivå av flygsäkerhet och miljöskydd på en snabbt växande luftfartsmarknad. Parlamentet betonar att 2018 var en milstolpe för byrån, i och med att Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1139 ([3]) trädde i kraft. Parlamentet konstaterar att byråns ökade ansvarsområden och arbetsbörda inte åtföljdes av en proportionerlig ökning av resurserna, vilket ledde till stora utmaningar för byrån att fullgöra sina uppgifter och mål under 2018 och till att viss verksamhet sköts upp eller prioriterades ned. Parlamentet upprepar att byrån bör ges tillräckliga ekonomiska resurser och personalresurser – det skedde en minskning till 767 anställda den 31 december 2018 (jämfört med 771 anställda 2017) – för att kunna utföra de viktiga uppgifter som den anförtrotts.

8. Europaparlamentet påminner om byråns bidrag till utarbetandet av smarta standarder för buller och koldioxidutsläpp och dess ansvar för miljöcertifieringen av luftfartsprodukter, delar och utrustningar. Parlamentet anser att byrån med ytterligare resurser kan spela en ledande roll när det gäller att utveckla och genomföra åtgärder för att förbättra luftfartens hållbarhet.

9. Europaparlamentet välkomnar byråns betydande insatser för att skapa ett gemensamt europeiskt drönarområde.

10. Europaparlamentet är bekymrat över att luftfartssektorn är ett attraktivt mål för it-angrepp och att programmeringsfel kan få allvarliga konsekvenser. Byrån uppmanas att tillsammans med det europeiska centrumet för it-säkerhet inom luftfart ytterligare öka den europeiska luftfartens digitala motståndskraft.

11. Europaparlamentet är bekymrat över att den kommande inkorporeringen av fjärrstyrda luftfartygssystem kommer att leda till säkerhetsrelaterad oro hos allmänheten. Byrån uppmanas att ta större hänsyn till de allmänna säkerhetsbekymren och till myndigheternas bekymmer med lagföringen av brottslingar.

12. Europaparlamentet uppmanar byrån att se till att unionen så fort som möjligt, och utan att säkerheten äventyras, skaffar sig enhetliga regler som är lätta att följa om kommersiell försäljning av drönare. Parlamentet är oroat över att byrån inte har tillräckligt med penning- och personalresurser för detta nya ansvarsområde.

13. Europaparlamentet noterar att byrån avslutade året med ett totalt underskott på 2 000 000 EUR (ett överskott på 700 000 EUR avseende stöd och ett underskott på 2 700 000 EUR avseende avgifter). Parlamentet noterar att underskottet för avgifter dras av från det ackumulerade överskottet, vilket minskar det från 54 900 000 EUR till 52 200 000 EUR. Parlamentet noterar att inkomsterna från avgifter ökade med 1 800 000 EUR jämfört med 2017, men att personalkostnaderna ökade med 3 700 000 EUR, de administrativa kostnaderna med 900 000 EUR och driftskostnaderna med 2 600 000 EUR. När det gäller stödrelaterad verksamhet noterar parlamentet att en ökning av stödet med 2 000 000 EUR var tillräckligt för att täcka ökningen av de administrativa kostnaderna med 100 000 EUR och av driftsutgifterna med 1 400 000 EUR.

14. Europaparlamentet lovordar de åtgärder som vidtagits för att öka byråns effektivitet, såsom lanseringen av programmet Lean Efficiency Agility (LEAP) och andra effektivitetsfrämjande initiativ, vilket resulterade i en total minskning av arbetsbördan motsvarande 16 heltidsanställda och gjorde det möjligt för byrån att omfördela tjänster och hantera den ökade arbetsbördan och de reviderade kvalitetsbehoven för uppföljningsverksamhet. Parlamentet välkomnar också den ökande digitaliseringen, automatiseringen och förenklingen av de finansiella processerna, vilket har lett till att 86 % av de finansiella transaktionerna blivit papperslösa.

15. Europaparlamentet gläder sig över att byrån har genomfört revisionsrättens rekommendation om att säkerställa oberoendet för räkenskapsföraren, som nu på det funktionella planet rapporterar till byråns styrelse och på det administrativa planet till verkställande direktören.

([3]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1139 av den 4 juli 2018 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet, och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 2111/2005, (EG) nr 1008/2008, (EU) nr 996/2010, (EU) nr 376/2014 och direktiv 2014/30/EU och 2014/53/EU, samt om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 552/2004 och (EG) nr 216/2008 och rådets förordning (EEG) nr 3922/91 (EUT L 212, 22.8.2018, s. 1).

16. Europaparlamentet välkomnar att byråns styrelse antagit riktlinjerna för visselblåsning och uppmanar byrån att se till att de genomförs. Parlamentet noterar att internrevisionstjänsten utförde en etisk granskning 2018, som omfattade uppförandekoden, etik och bedrägerier, och att utkastet till revisionsrapport förväntades komma i början av 2019. Parlamentet upprepar i detta sammanhang behovet av att införa skyddsåtgärder mot intressekonflikter.

Personalpolitik

17. Europaparlamentet noterar att 95,74 % av tjänsterna i tjänsteförteckningen var tillsatta den 31 december 2018. Av de 680 tjänster för tillfälligt anställda som får tillsättas enligt unionsbudgeten (jämfört med 678 tillåtna tjänster 2017) hade 651 tillsatts. Parlamentet noterar dessutom att 83 kontraktsanställda och 19 utstationerade nationella experter arbetade för byrån 2018.

18. Europaparlamentet noterar med oro att en ojämn könsfördelning rapporteras för 2018 när det gäller de högre cheferna (4 män och 1 kvinna) och styrelseledamöterna (26 män och 3 kvinnor).

19. Europaparlamentet noterar att byrån anslutit sig till kommissionens initiativ ”Kvinnor och transporter”, som syftar till att stärka kvinnors sysselsättningsmöjligheter på alla nivåer. Parlamentet välkomnar att byrån har inrättat en arbetsgrupp för jämställdhet som ska lägga fram rekommendationer om hur man ska kunna komma tillrätta med den betydande obalans som råder nu.

20. Europaparlamentet uppmuntrar byrån att utveckla en långsiktig personalpolitisk ram som beaktar balansen mellan arbete och privatliv för dess personal, livslång vägledning och karriärutveckling, jämn könsfördelning, distansarbete, icke-diskriminering, geografisk balans samt rekrytering och integrering av personer med funktionsnedsättning.

Upphandling

21. Europaparlamentet noterar från revisionsrättens rapport att byrån gjorde åtaganden för en överenskommelse med kommissionen om arkivtjänster cirka åtta månader efter det att överenskommelsen hade förlängts. Parlamentet noterar att åtaganden avseende medel enligt budgetförordningen bör registreras innan ett rättsligt åtagande ingås. Parlamentet noterar byråns svar att åtagandet undertecknades innan fakturan togs emot men efter det att tjänsten börjat utföras och att detta i efterhand därför omfattades av ett undantag. Byrån uppmanas att göra budgetåtaganden innan den ingår rättsliga åtaganden.

22. Europaparlamentet noterar med oro från revisionsrättens rapport att för upphandling av dataanalystjänster med en volym på upp till 5 000 000 EUR valde byrån att använda ett ramavtal med en enda operatör som ett resultat av ett öppet förfarande som offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*. Parlamentet noterar dock att villkoren i ramavtalet inte var tillräckligt specifika för att medge sund konkurrens eftersom de konkreta kraven avseende de tjänster som skulle tillhandahållas ännu inte var kända när upphandlingsförfarandet ägde rum. Parlamentet noterar att enligt tillämpningsföreskrifterna för budgetförordningen måste under sådana omständigheter den upphandlande myndigheten tilldela ett ramavtal till flera aktörer och ett konkurrensutsatt förfarande användas mellan de utvalda kontraktsparterna för de specifika köpen. Parlamentet noterar byråns svar att man valde ett enda ramavtal i stället för ett multipelt ramavtal som skulle ha lett till byte av uppdragstagare under ramavtalets löptid och som skulle ha fått allvarliga konsekvenser när det gäller samstämmighet och slutförande i tid. Byrån uppmanas att utforma ramavtal som möjliggör sund konkurrens och säkerställer valuta för pengarna.

23. Europaparlamentet konstaterar från revisionsrättens rapport att byrån i ett annat upphandlingsförfarande för byråns kärnverksamhet, nämligen utkontraktering av certifieringsuppgifter, tilldelade kontrakten enbart på grundval av tjänsternas kvalitet utan att utvärdera priset. Parlamentet noterar vidare att byrån undertecknade ett kontrakt med en aktör innan den hade fått bevis för att aktören inte befann sig i en uteslutningssituation. Parlamentet noterar från byråns svar att denna byrås specifika verksamhet inte beskrivs i budgetförordningen. Parlamentet noterar vidare att det inte heller förelåg någon risk för att byrån skulle anlita tjänster från en icke godkänd leverantör eftersom bevis rörande uteslutningskriterier hade skickats före varje tilldelning av uppgifter. Parlamentet uppmanar byrån att se till att kontrakten undertecknas först efter det att uteslutningskriterierna kontrollerats.

24. Europaparlamentet noterar, i ljuset av kommentarer och synpunkter från den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om användningen av vissa av de verktyg som kommissionen infört för att införa en central lösning för elektroniskt informationsutbyte med tredje parter som deltar i förfaranden för offentlig upphandling (e-upphandling), att byrån i januari 2018 gav alla leverantörer möjlighet att skicka elektroniska fakturor. Dessutom välkomnar parlamentet att i slutet av 2018 hade mer än 80 % av fakturorna mottagits elektroniskt. Parlamentet noterar dock att behandlingen av elektroniskt mottagna fakturor och registreringen av fakturauppgifterna utförs manuellt eftersom detta anses vara den mest rimliga lösningen.

Förebyggande och hantering av intressekonflikter samt transparens

25. Europaparlamentet noterar, i ljuset av kommentarer och iakttagelser från den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten avseende byråns översyn av dess policy för intressekonflikter (Policy on impartiality and independence: prevention and mitigation of Conflict of Interest) och utvidgningen till alla anställda av lämnande, granskning och uppdatering av intresseförklaringar, att byrån i slutet av maj 2019 mottog slutrapporten från internrevisionstjänsten om etik, förebyggande av bedrägerier och intressekonflikter med en övergripande positiv slutsats om förvaltnings- och kontrollsystemen. Parlamentet noterar dessutom att byrån har upprättat en handlingsplan med avseende på internrevisionstjänstens rekommendationer och att byrån planerar att senast i slutet av mars 2020 göra en översyn av den befintliga ramen för uppförandekod för byråns personal och överklagandenämndsledamöter samt en översyn av de offentliga intresseförklaringarna för styrelseledamöterna.

26. Europaparlamentet noterar att 62% av byråns inkomster kommer från avgifter. Parlamentet noterar byråns åsikt att det faktum att de sökande betalar avgifter inte nödvändigtvis innebär en intressekonflikt.

Internkontroller

27. Europaparlamentet noterar att internrevisionstjänsten under 2018 granskade och bekräftade genomförandet av alla pågående åtgärder på områdena verksamhetskontinuitet, informationssäkerhet och den europeiska flygsäkerhetsplanen.

28. Europaparlamentet noterar att kommissionens tjänst för internrevision utfärdade en granskningsrapport om Easas strategiska riskbedömning (*Strategic Risk Assessment including IT in EASA*). Parlamentet noterar att byrån håller på att ta fram en åtgärdsplan för områden som skulle kunna förbättras.

29. Europaparlamentet noterar att byråns internrevisionsfunktion genomförde fyra bestyrkandeuppdrag under 2018 för att bedöma huruvida de gällande bestämmelserna följdes, huruvida förfarandemålen hade uppnåtts och huruvida de viktigaste riskerna hade begränsats på lämpligt sätt. Parlamentet noterar med tillfredsställelse att denna grad av bestyrkande gavs för var och en av översynerna och att rekommendationer gavs för att ytterligare stärka antingen kontrollmiljön eller processernas övergripande effektivitet. Parlamentet noterar dessutom att de fyra kvarstående riskerna avsevärt hade sänkts så att de fallit till en godtagbar nivå vid uppföljningen av de revisioner som genomfördes 2018, och att alla oavslutade åtgärder genomförts, med den sista åtgärden planerad att avslutas under det tredje kvartalet 2019.

30. Europaparlamentet uppmanar byrån att inrikta sig på att sprida resultaten av sin forskning till allmänheten och att nå ut till allmänheten via sociala medier och andra medier.

31. När det gäller andra övergripande iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet hänvisar Europaparlamentet till sin resolution av den 14 maj 2020 ([4]) om byråernas verksamhetsresultat, ekonomiska förvaltning och kontroll.

([4]) Antagna texter, P9_TA(2020)0121.